

Budžet za građane

2024.

OPĆINA ILIJAŠ

Poštovane sugrađanke i poštovani sugrađani,

Pred Vama je Budžet za građane Općine Ilijaš brošura koja predstavlja pojednostavljenju verziju Budžeta Općine Ilijaš za 2024. godinu, koji smo pripremili kako bismo omogućili jednostavan uvid u plan budžetskih sredstava i na slikovit način prezentovali neke od najznačajnijih aktivnosti i projekata planiranih u 2024. godini, u skladu sa utvrđenim dugoročnim ciljevima razvoja naše Općine.

Želja nam je da kroz ovaj Vodič, osim informisanja o načinu raspolaganja javnim sredstvima, objasnimo ključna pitanja te na taj način budžet učinimo pristupačnijim i razumljivijim, kao i da povećamo vaš interes za općinske aktivnosti i projekte, te u konačnici doprinesemo većoj uključenosti javnosti u pripremu budžeta kroz proces javne rasprave koji se provodi tokom izrade godišnjeg plana budžeta, a sa ciljem što većeg učešća građana u planiranju i utrošku javnih sredstava, analizi politika i odgovornosti vlasti, jer dobar i transparentan postupak je situacija u kojoj svi dobijaju.

Kreiranjem budžeta na ovakav način pomoći ćete i nama da utvrdimo prioritete i ono što je građanima uistinu najpotrebnije, a u konačnici, vaše aktivnije uključivanje u budžetski proces rezultirat će kvalitetnijim upravljanjem lokalnom zajednicom i predstavlja samo još jedan korak u nastojanju da budemo transparentniji i otvoreniji u procesima donošenja važnih odluka, te da građanima što više približimo najvažniji document koji se donosi za svaku fiskalnu godinu.

Općinski načelnik, Akif Fazlić

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

BUDŽET ZA GRAĐANE

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim nivoima u svojim budžetima je novac građana. Prihodi dolaze od građana kroz poreze (na prodaju roba i usluga, dohodak, plaće, imovinu, ...) i plaćanje raznih taksi i naknada. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru budžeta, te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Budžet za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz budžeta. To je izvještaj za građane, predstavljen u pristupačnom formatu, pisan jednostavnim jezikom koji Vi možete razumjeti. Kada razumijete budžet, možete postavljati pitanja o tome šta radi vlast u Vaše ime.

Šta je budžet ?

Budžet Općine je jednogodišnji dokument, kojeg priprema načelnik u saradnji sa općinskim službama/sektorima, a usvaja ga Općinsko vijeće.

Budžet predstavlja temeljni finansijski dokument u kojem se utvrđuju programi, aktivnosti i projekti za budžetsku odnosno kalendarsku godinu.

Budžet je akt kojim se predviđaju prihodi i primici, te rashodi i izdaci za jednu godinu.

Novac koji stiže u budžet općine je novac poreskih obveznika, a naša je obaveza da njime raspolažemo u najboljem interesu lokalne zajednice.

Budžetski proces se zasniva na analizi ostvarenja prihoda u proteklom periodu, procjenama ekonomske osnove, prioritetnim ciljevima i poslovima iz nadležnosti općine, planiranim projektima i programima.

Donošenje budžeta, koraci i krajnji rokovi u pripremanju, izradi i usvajanju budžeta propisano je Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Od čega se budžet sastoji ?

Općeg dijela budžeta – Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja ;

Posebnog dijela budžeta – plana rashoda i izdataka iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata ;

Plan kapitalnih razvojnih programa – koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja Općine.

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Ko finansira pojedine nadležnosti ?

OPĆINA ILIJAŠ, kao jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH, obavlja poslove iz samostalne nadležnosti i poslove koji su joj preneseni posebnim zakonima.

Nadležnosti Općine ?

	PROVOĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA I ZAŠTITE OKOLIŠA
	KORIŠTENJE I UPRAVLJANJE GRAĐEVINSKIM ZEMLJIŠTEM
	PROVOĐENJE STAMBENE POLITIKE I STAMBENE IZGRADNJE
	UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM OPĆINE
	DONOŠENJE REGULACIONIH I PROVEDBENIH PLANOVA
	VRŠI POSLOVE PREMJERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA
	ORGANIZIRA EFIKASNU OPĆINSKU UPRAVU
	VOĐENJE MATIČNIH KNJIGA, EVIDENCIJA O LIČNIM STANJIMA GRAĐANA I BIRAČKIM SPISKOVIMA
	OSNIVA MJESNE ZAJEDNICE
	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
	UPRAVLJANJE I FINANSIRANJE JAVNIH USTANOVA IZ OBLASTI KULTURE I SPORTA
	OSIGURANJE USLOVA ZA RAD LOKALNIH RADIO I TV STANICA
	POTICANJE EKONOMSKOG RAZVOJA (POLJOPRIVREDE, PODUZETNIŠTVA I DR.)

Općina obezbjeđuje komunalne djelatnosti i upravljanje objektima lokalne infrastrukture

	VODOSNADBJEVANJE I OTPADNE VODE
	PRIKUPLJANJE I ODVOZ ČVRSTOG OTPADA
	ODRŽAVANJE JAVNE ČISTOĆE
	LOKALNI PUTEVI I MOSTOVI
	ULIČNA RASVJETA
	JAVNA PARKIRALIŠTA
	PARKOVI I ZELEN POVRŠINE

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Finansiranje nadležnosti (zakonska obaveza i dobrovoljno finansiranje, u skladu sa opredjeljenjem lokalne politike) prikazano je u sljedećoj tabeli :

UČEŠĆE OPĆINE U FINANSIRANJU	POTPUNO FINANSIRA OPĆINA	UGLAVNOM FINANSIRA OPĆINA	U ODREĐENOJ MJERI FINANSIRA OPĆINA (nadležnost drugih nivoa vlasti)	NE FINANSIRA OPĆINA
OBRAZOVANJE			●	
OPĆA UPRAVA (matični ured, javna uprava)	●			
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA			●	
SOCIJALNA ZAŠTITA			●	
KULTURA			●	
PROSTORNO UREĐENJE	●			
KOMUNALNE I DRUGE USLUŽNE DJELATNOSTI	●			
ZAŠTITA OKOLINE			●	
SAOBRAĆAJ			●	
CIVILNA ZAŠTITA	●			

Budžetski proces i budžetski kalendar ?

Budžetski proces se zasniva na analizi ostvarenja prihoda u proteklom periodu, procjenama ekonomske osnove, prioritarnim ciljevima i poslovima iz nadležnosti Općine Ilijaš, planiranim projektima i programima.

Budžetski kalendar zasniva se na odredbama Zakona o budžetima FBiH, a u skladu je sa Operativnim budžetskim kalendarom za izradu i donošenje Dokumenta okvirnog budžeta općine Ilijaš za period 2024-2026. godine i Budžeta općine Ilijaš za 2024. godinu te Godišnji plan rada Općine Ilijaš za 2024. godinu. Aktivnosti, prema budžetskom kalendaru počinju već u februaru tekuće godine, kada se izrađuje informacija o ekonomskoj fiskalnoj

politici za tekuću godinu i procjena kretanja za naredne tri godine. Već u martu svi budžetski

korisnici dostavljaju prijedloge prioriteta za izradu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) koji se usvaja najkasnije u šestom mjesecu.

Služba za privredu i finansije budžetskim korisnicima dostavlja Instrukciju br. 2. sa uputstvom za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz budžeta, rokove i ograničenja u pogledu potrošnje. Potom, budžetski korisnici dostavljaju zahtjeve za odobravanje rashoda sa planiranim iznosima, a na osnovu toga pristupa se izradi Nacrta budžeta. Nacrt budžeta obavezno sadrži: detaljan prikaz javnih prihoda i rashoda

budžeta, prijedlog upotrebe budžetskog suficita, odnosno izvore za finansiranje budžetskog deficita, funkcionalnu klasifikaciju izdataka budžetskih korisnika, prihode i izdatke svakog budžetskog korisnika u skladu sa prihodima i izdacima, klasifikacije računskog plana, visinu tekuće rezerve koja ne može biti veća od 3% budžetskih prihoda bez primitka. Nacrt budžeta se upućuje na usvajanje Općinskom vijeću Ilijaš. U ovoj fazi moguće je učestvovati građana putem NVO-a i grupa građana, kroz dostavljanje zahtjeva vijećnicima ili radnim tijelima Vijeća. Općinsko vijeće utvrđuje Nacrt budžeta i upućuje ga u javnu raspravu u kojoj učestvuju: Općinsko vijeće i njegova radna tijela, političke stranke, odnosno Klubovi vijećnika, nadležna radna tijela Općinskog vijeća, savjeti MZ-a, građani i udruženja građana sa područja općine Ilijaš. Nacrt budžeta objavljuje se na oglasnoj ploči općine i na općinskoj web stranici www.ilijas.ba. Primjedbe i sugestije date tokom javne rasprave moraju se dostaviti u pisanoj formi. Nakon završene javne rasprave, primjedbe i sugestije se sumiraju i u vidu izvještaja o provedenoj javnoj raspravi uz tekst Prijedloga budžeta se dostavljaju Općinskom vijeću na usvajanje. U ovoj fazi izrade budžeta postoji indirektna mogućnost učestvovanja građana putem amandmanskog djelovanja vijećnika. Općinsko vijeće usvaja Budžet koji se potom objavljuje u Službenim novinama Kantona Sarajevo, a budžetski korisnici se obavještavaju o iznosima odobrenih sredstava.

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

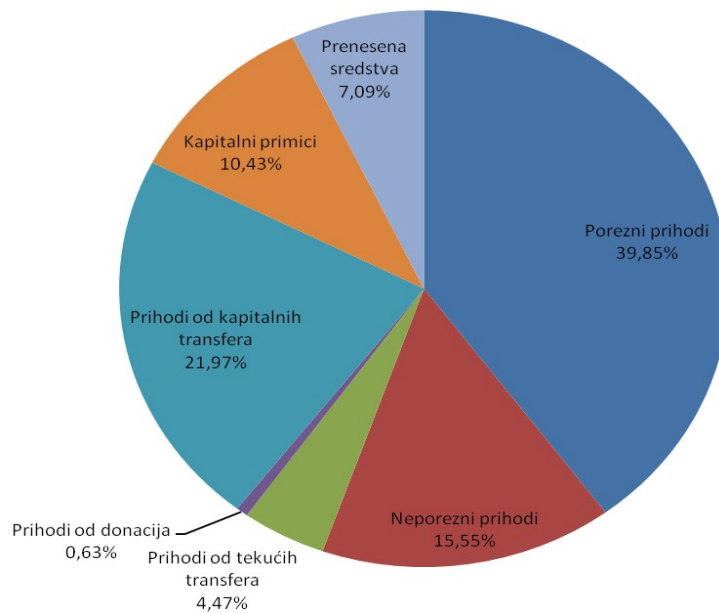

Kako se puni Budžet općine Ilijaš ?

Općinsko vijeće Ilijaš utvrdilo je Nacrt budžeta Općine Ilijaš za 2024. godinu na svojoj 32. sjednici održanoj 21. Novembra, 2023. godine i uputilo ga u javnu raspravu od 22.11.2023.godine do 06.12.2023. godine.

Budžetom Općine Ilijaš za 2024. godinu planirani su prihodi i primitci u iznosu od 19.042.100,00 KM.

Budžet Općine Ilijaš ostvaruje javne prihode po osnovu poreza, taksi, naknada, doprinosa i drugih prihoda koji se prikupljaju i raspoređuju u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

O P I S

Budžet 2024. godina

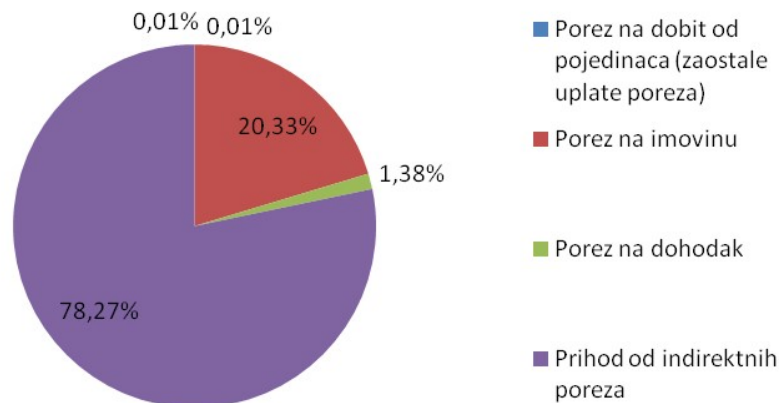
Porezni prihodi	7.589.000,00 BAM
Neporezni prihodi	2.960.900,00 BAM
Prihodi od tekućih transfera	851.500,00 BAM
Prihodi od donacija	120.000,00 BAM
Prihodi od kapitalnih transfera	4.183.700,00 BAM
Kapitalni primici	1.986.000,00 BAM
Prenesena sredstva	1.351.000,00 BAM
SVEUKUPNO :	19.042.100,00 BAM

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

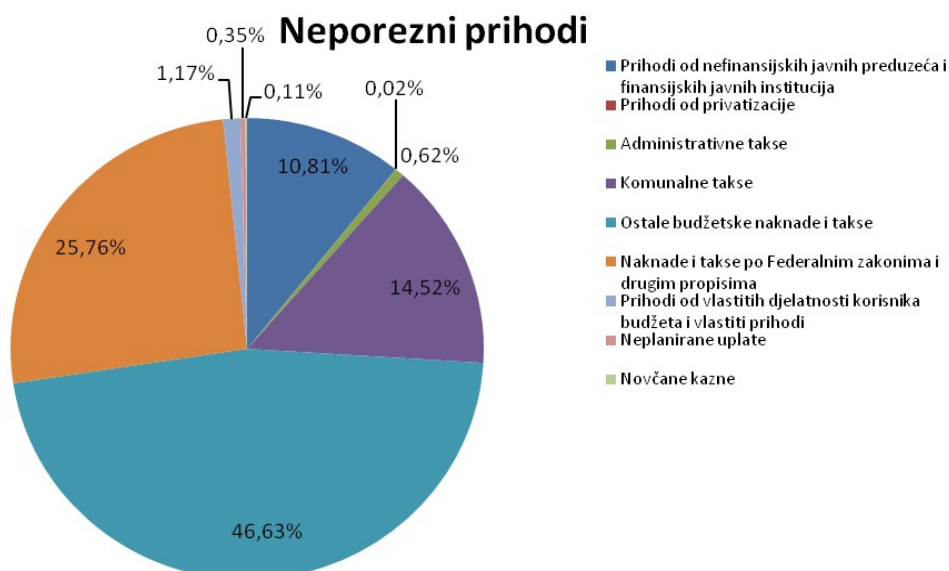

Porezni prihodi sastoje se najvećim dijelom od indirektnih poreza, poreza na imovinu i poreza na dohodak, a u projekciji Budžeta za 2024. godinu iznose 7.589.000 KM i u ukupnoj strukturi Budžeta učestvuju sa 39,85 %. Općina nema direktan uticaj na ostvarenje poreznih prihoda s obzirom da se oni prate i raspoređuju na višim nivoima vlasti.

Porezni prihodi

Neporezni prihodi su drugi najveći izvor finansiranja Općine i njih čine prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine, a odnose se na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora, stanova, prodaje imovine, kamatu, naknada, taksi, i prihoda od pružanja javnih usluga, a odnose se na zauzimanja javnih površina, rente, komunalnih taksi, reklame i drugi i td). Projekcijom Budžeta za 2024. godinu neporezni prihodi planirani su u iznosu od 2.960.900 KM i u ukupnoj strukturi Budžeta učestvuju sa 15,55 %.

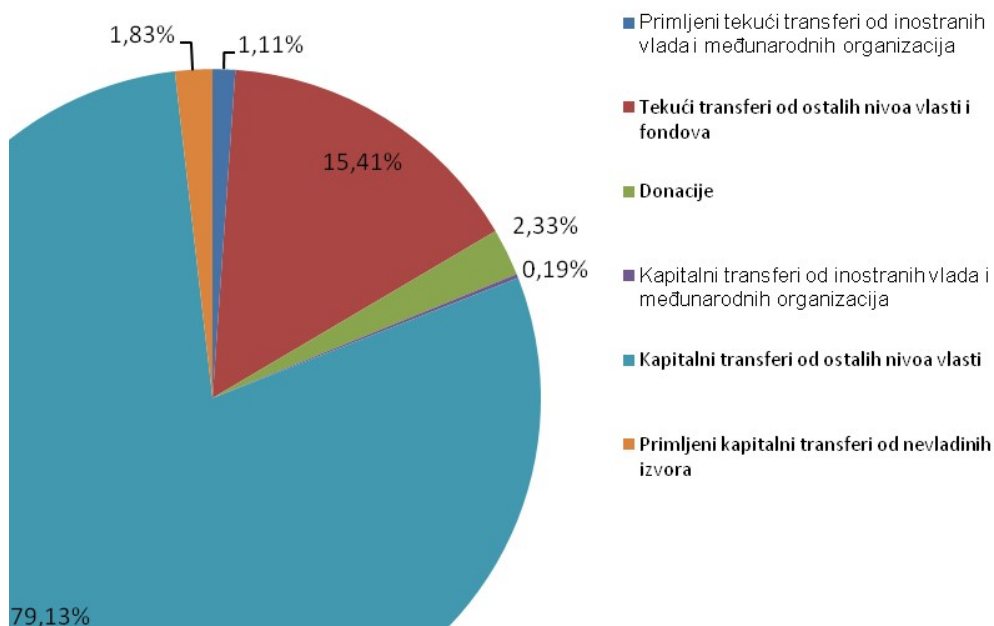

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Tekući i kapitalni transferi se uglavnom odnose na transfere drugih nivoa vlasti i namijenjeni su za finansiranje i sufinansiranje projekata od zajedničkog interesa. U strukturi projekcije Budžeta za 2024. godinu ova vrsta prihoda učestvuje sa 27,06 %. Najznačajniji prihodi po ovom osnovu su prihodi po osnovu Kapitalnih transfera viših nivoa vlasti u iznosu od 4.079.200 KM na ime namjenskih transfera za kapitalne investicije.

Tekući i kapitalni transferi

Kapitalni primici u okviru Nacrta Budžeta općine Ilijaš za 2024. godinu projicirani su u iznosu od 986.000 KM, a odnose se na prihod po osnovu prodaje zemljišta.

Prenesena sredstva u ukupnoj strukturi prihoda učestvuju sa 7,09 % i iznose 1.351.000 KM.

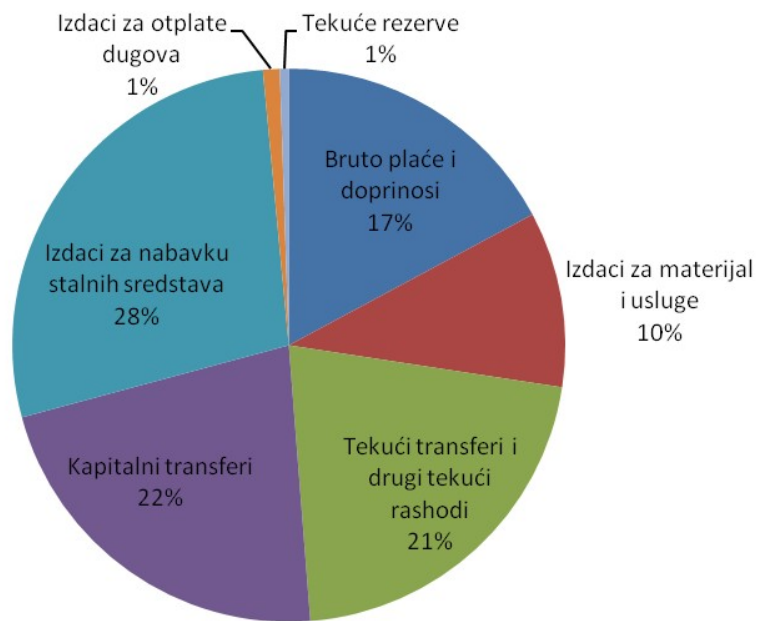

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Rashodi i izdaci

Pored rashoda i izdataka koji su planirani za obavljanje osnovne djelatnosti Jedinственог опćинског органа управе, Опćинског вјјећа и Мјесних заједница у складу са законским надлежностима, planirani sui rashodi izdaci u skladu sa ciljevima i projektima utvrđenim u Strategiji lokalnog razvoja Općine Ilijaš, Operativnim planom Općinskog načelnika i potrebama mjesnih zajednica.

RASHODI I IZDACI

Budžet 2024. godina

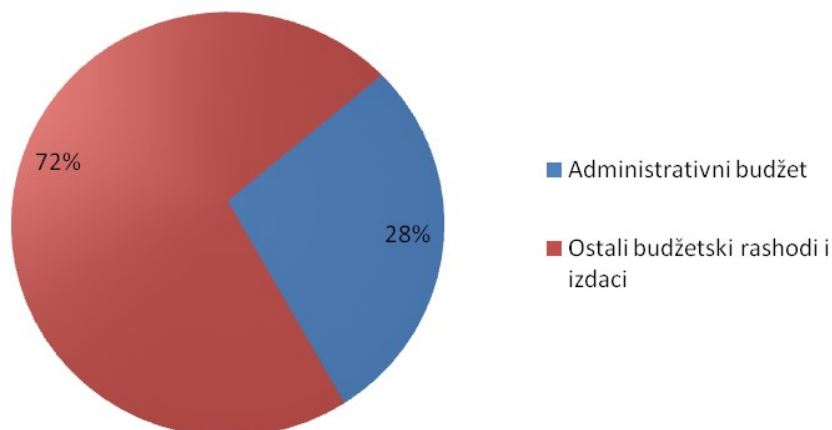
Bruto plaće i doprinosi	3.268.500,00 BAM
Izdaci za materijal i usluge	1.954.600,00 BAM
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.062.500,00 BAM
Kapitalni transferi	4.197.000,00 BAM
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.273.800,00 BAM
Izdaci za otplate dugova	185.700,00 BAM
Tekuće rezerve	100.000,00 BAM
SVEUKUPNO :	19.042.100,00 BAM

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Rashodi za plaće i troškovi administracije (administrativni budžet)

U okviru budžetske potrošnje za administrativni dio budžeta (trškovi organa uprave, općinskog vijeća i mz) izdvaja se iznos od 5.323.100,00 KM, što predstavlja 27,95 % od ukupnog budžeta tj. ukupnih prihoda i primitaka.

U okviru budžetske potrošnje za plaće (bruto plaće i doprinosi i naknade troškova) zaposlenih u organu uprave izdvaja se iznos od 3.268.500 KM, što predstavlja 17,16 % od ukupnog budžeta tj. ukupnih prihoda i primitaka. Ovaj podatak govori o nastavku racionalizaciji i uštedi u okviru troškova plaća.

Na ime troškova funkcionisanja Jedinstvenog općinskog organa uprave, Općinskog vijeća i mjesnih zajednica te održavanja imovine u vlasništvu Općine Ilijaš u okviru budžetske potrošnje izdvaja se iznos od 1.954.600 KM ili 10,26 % od ukupnog budžeta.

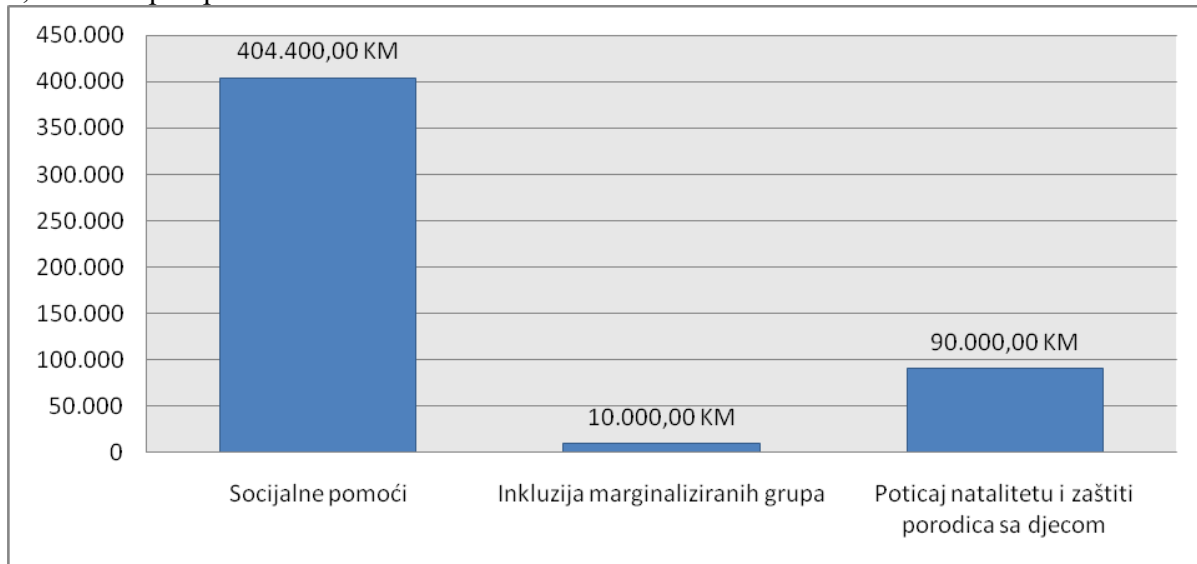
Iz Budžeta općine Ilijaš za 2024. godinu na ime troškova naknada Općinskih vijećnika, komisija Općinskog vijeća te rada klubova vijećnika koji participiraju u Općinskom vijeću iz Budžeta općine Ilijaš za 2024. godinu izdvojit će se 315.881 KM ili 1,66 ukupno projiciranih prihoda.

Na ime naknada Savjetima mjesnih zajednica i Naknada štaba i jedinice civilne zaštite iz Budžeta Općine Ilijaš za 2024. godinu izdvojit će se 133.222 KM ili 0,70 ukupno projiciranih prihoda.

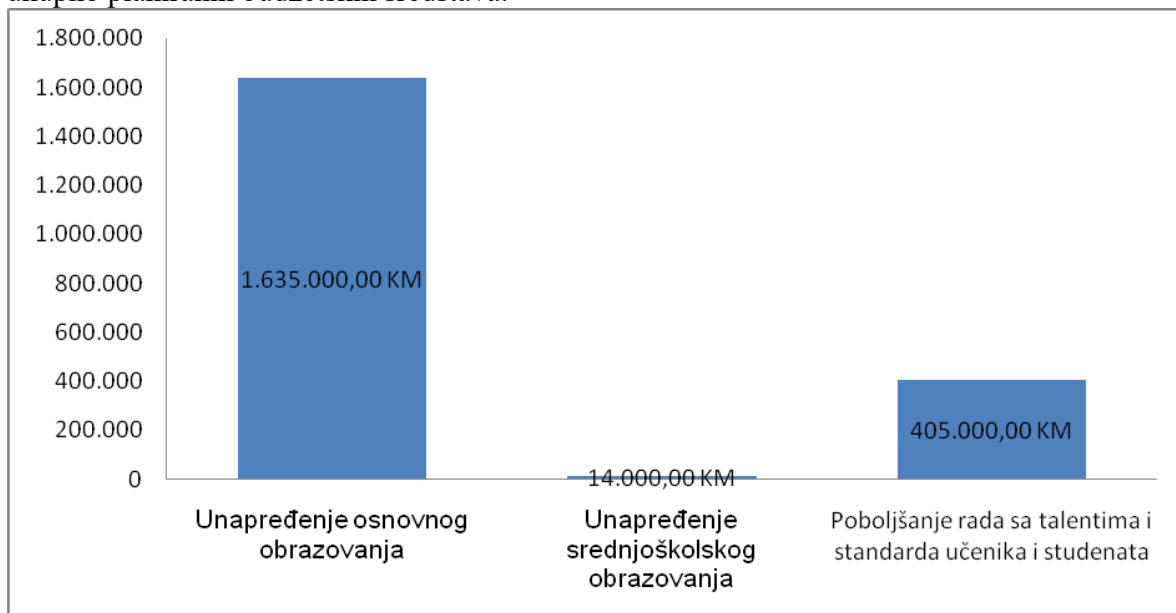

Ostala budžetski rashodi i izdaci (ostala budžetska potrošnja)

Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima iz Prioritetnog cilja 3.5. „Smanjiti siromaštvo i socijalnu isključenost“ u 2024. godini izdvojiti iznos od 504.400 KM ili 5,02 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

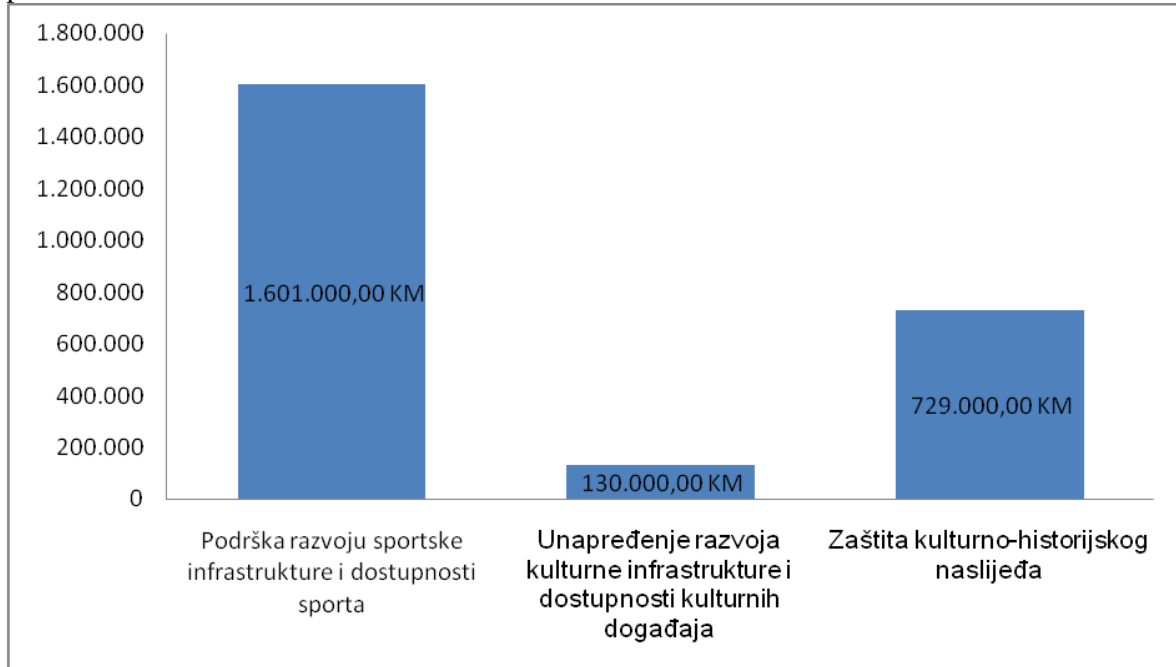
Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima iz Prioritetnog cilja 3.2. „Unaprijediti obrazovnu infrastrukturu“ u 2024. godini izdvojiti 2.054.000 KM ili 10,78 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima iz oblasti Prioritetnog cilja 3.4. „Podrška razvoju kulture i sporta“ u 2024. godini izdvojiti 2.460.000,00 KM ili 12.92 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

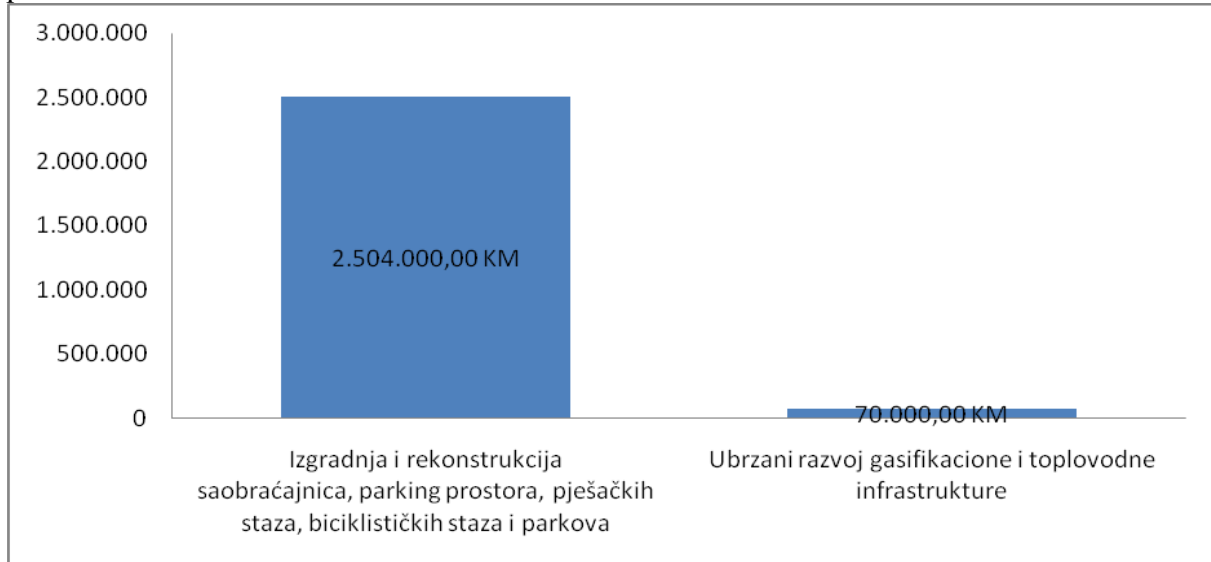
Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima u oblasti Prioritetnog cilja 1.2. „Poboljšanje kvaliteta okolinskih komponenti“ u 2024. godini izdvojiti 2.949.000,00 KM ili 15.48 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

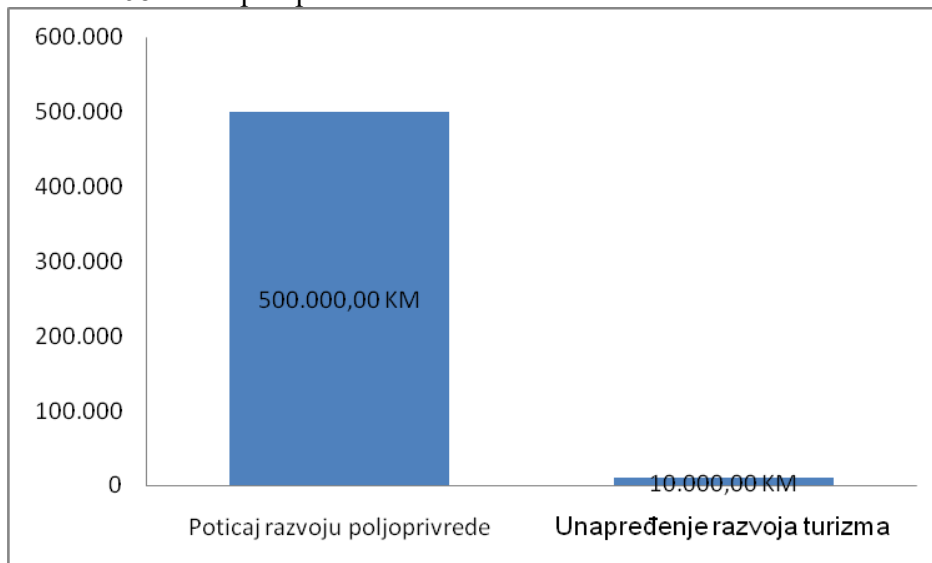
„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

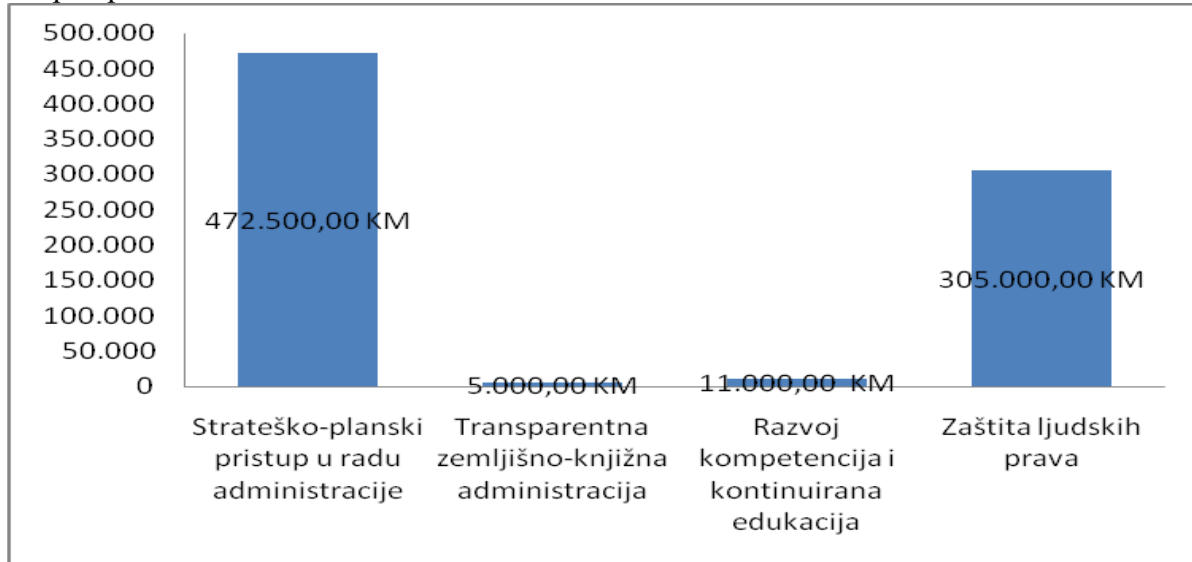
Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima u oblasti Prioritetnog cilja 1.4. „Ubrzati razvoj infrastrukture“ u 2024. godini izdvojiti 2.574.000,00 KM ili 13.51 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima u oblasti Prioritetnog cilja 2.1. „Unaprijediti uslove za održiv razvoj u ruralnim područjima“ u 2024. godini izdvojiti 510.000,00 KM ili 2.68 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku programima i projektima u oblasti Prioritetnog cilja 4.2. „Staviti javnu upravu u službu građana“ u 2024. godini izdvojiti 793.500,00 KM ili 7.90 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

Općina Ilijaš će iz Budžeta kao podršku drugim institucijama i NVO sektoru u 2024. godini izdvojiti 1.183.800,00 KM ili 11.78 % ukupno planiranih budžetskih sredstava.

Budžet za građane Općine Ilijaš predstavlja jednu vrstu pojednostavljenog budžetskog dokumenta čija je osnovna karakteristika da je kreiran tako da bude dostupan i razumljiv većem dijelu građana.

Budžet za građane je dokument pisan jednostavnim i jasnim jezikom koji građani mogu razumjeti. To Vas dovodi u poziciju da možete i postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono šta radi u njihovo ime.

Pogledajte Budžet za građane i aktivno se uključite u javnu raspravu, to je Vaše pravo, a u slučaju da je ostalo nešto nejasno i nedorečeno, kontaktirajte nas na dole navedene adrese.

OPĆINA ILIJAŠ

Služba za privredu i finansije

126.ilijaške brigade br. 6, 71380 Ilijaš

Kontakt osoba: **Merima Osmanović,**

Pomoćnica načelnika za privredu i finansije

Telefon: **033 580 650**

email: merima.osmanovic@ilijas.ba

Kontakt osoba: **Nedžad Masnopita**

Šef odsjeka za budžet i trezor

Telefon: **033 580 666**

email: finansije@ilijas.ba

„Efikasnije korištenje raspoloživih resursa, kao i uspješnije određivanje prioriteta u trošenju finansijskih sredstava, osnova su budžetske politike naše Općine“

